

Een noodkreet van een docent basisschool over de medicalisering van het onderwijs.

Beste collega's,

Weer een kind met een fout diagnose. Wat vinden we daar nu van? We werken allemaal zo hard en willen het allemaal goed doen. Hoe komt het dan toch dat er dingen zo fout kunnen gaan? Hoe moet een kind verder waar al die tijd niet of niet goed genoeg naar geluisterd is, doen? Is hij/zij zijn vertrouwen kwijt geraakt in de volwassenen? Heeft hij er een probleem bij gekregen? Ondanks de inzet van iedereen om hem heen of desondanks? Lopen we niet te hard en zouden we meer tijd moeten nemen?

Je zult toch ADHD hebben! En dan weer geen ADHD hebben. Dat wist je als kind natuurlijk wel, maar de anderen zeggen iets anders. En dat gedrag was er wel maar waar kwam dat dan vandaan? Hoe moet je als kind verder met het feit dat je jarenlang onterecht pillen hebt geslikt en gek hebt gedaan? Hoe moet je nu kijken naar je eigen gedrag als kind?

Dan voel je je stom, vraag je je af of je een aansteller bent en hoe moet je met dat gedrag stoppen want dat kwam wel ergens vandaan en stik, had je dan wel vriendjes kunnen hebben en was je dan wel op verjaardagspartijtjes uitgenodigd? Wie ben ik dan en hoe is dat allemaal gebeurd? Hoe moet ik de verloren tijd inhalen. Hoe moet ik me dan gedragen, dat zou ik nu moeten weten! Gaat iemand me dat nu leren want ik heb andere stappen gezet! HELP!

En wat moet ik als juf, IB-er, directeur, overblijfjuf, want ik dacht het te begrijpen en ik kan er wel niet echt iets aan doen maar ik schaam me toch dood dat ik hem al die tijd verkeerd benaderd heb. Oké, het lijkt bedreigend als we hier tegenaan lopen. We waren erbij. We hebben het anders gezien. Maar wat bedreigend is, is dat waar we met het onderwijs in terecht zijn gekomen. En dat schijnt normaal te zijn, ook in het hele land, ook niet fijn om te bedenken en dat wordt natuurlijk niet onderzocht. Hoeveel kinderen zijn daar de dupe van? Hebben we geen workshops voor hoe helpen we kinderen die een foute diagnose hebben gekregen? Want als de diagnose weg is, is het gedrag nog niet weg. Dat kwam ergens vandaan en bovendien maakt de foute diagnose en de foute benadering het gedrag bepaald niet beter. En wij? Wij moeten ons houden aan protocollen, handelingsplannen, adviezen, diagnoses, eisen van ouders en daar hebben we het maar wat druk mee. We krijgen nauwelijks de kans om zelf rustig naar een kind te kijken en dat is nota bene ons talent!

Kinderen hebben al heel snel iets. En we zijn geneigd ons daar helemaal blind op te staren. Hoe komt dat!?

Je kunt niet met kinderen verbinden als je alleen maar kijkt naar het verschil, het anders zijn, 95 % is immers hetzelfde. Je kunt niet verbinden met een ander als die verschillend is, je verbindt op dat wat de overeenkomst is, niet op het verschil en dat betekent dat wij niet verbinden met die kinderen die zo anders doen en een diagnose hebben. En wat doet dat met het kind? Als je niet in contact staat met het kind. Dan wordt het onzeker, bang, zenuwachtig, onveilig en gaat gek doen.

En wat doet dat met ons? Niet in contact staan met het kind? Dat maakt ons bang, onzeker, zenuwachtig, onveilig en we gaan anders doen, niet echt een leuke juf of meester.

(MFDelfos)

En al die foutdiagnoses en al die protocollen waar we mee geconfronteerd worden? Wat doet dat met ons vertrouwen in de mensen die het allemaal weten?

Werken met een fout handelingsplan wordt niet veroordeeld. Ook al is het slecht. Werken zonder plan is niet toegestaan. Als er maar iets op papier staat. We lopen een risico aangeklaagd te worden!

Maar laten we het zo ver komen? Laten we ons bang maken ten koste van het kind? Echter we zijn niet van steen.

Onze professionaliteit is in de boeien geslagen. Tenminste zo voelt het bij mij. Ik voel me gevangen en probeer mijn onrust te delen. Want samen sta je sterk en kun je dingen aanpakken. Alléén ben je een roepende in de woestijn. En mijn onrust is groot en dat is al lang zo. En de wetenschap dat we het samen zouden kunnen verbeteren geeft me de drive om ondanks alle negatieve gevoelens die dat op kan roepen, door te gaan. Wij kunnen (en willen) het verschil maken. Terug naar de basis, terug naar dat wat we willen, kunnen en gekozen hebben. Werken met kinderen. Daar zijn we goed in! Want wij houden van kinderen. Wij kunnen kijken naar kinderen zonder te moeten observeren. Daar hebben we verstand van dat kunnen we. Laat ons ons werk doen. Geef ons tijd en ruimte. Maar hoe kunnen we het huidige tij keren?

Zoals bij de meeste problemen is het beginnen bij het begin.

Als we maar blijven communiceren met elkaar en onze zorgen delen en vragen blijven stellen.

Naar kinderen kijken met de bescheidenheid dat je het niet weet. Dat je het zonder het kind ook niet te weten komt. Dat dat wat je ziet niet altijd is wat je denkt. Dat het kind in ontwikkeling is en tijd en ruimte nodig heeft. Dat wij ons niet op moeten laten jagen, niet door ouders en zeker niet door protocollen en niet door de inspectie. Dat we rustig keuzes moeten kunnen maken. We zijn geen verkapte bureaucraten, we zijn pedagogen die kinderen wat kunnen en willen leren.

Het bespreken van kinderen lijkt bedreigend omdat het een gevoel in je losmaakt dat je misschien iets niet goed hebt gedaan ,iets over het hoofd hebt gezien. En dat kan ook zo zijn. En daar schrik je van. Van schrik vergeet je al die fantastische dingen die je wel doet. Van schrik vergeet je al die kinderkopjes die naar je kijken als je praat. Al die kinderen die dankbaar naar je kijken en zich niet meer stom voelen omdat je het uit hebt gelegd. We moeten ervoor zorgen dat we met een open blik kunnen blijven kijken naar kinderen en dat valt niet altijd mee. Om ons heen wordt druk uitgeoefend om snel te handelen. Het probleem te *erkennen* en jammer genoeg niet om het te *herkennen* en de tijd te krijgen om samen met het kind naar de oorzaak te zoeken. Nee, er moet meteen gehandeld worden volgens protocol! We moeten veel mensen tevreden, gerustgesteld zien te houden en daarmee verliezen we het kind uit het oog, en je weet: uit het oog uit het hart. Laten we dat SAMEN niet laten gebeuren!

Dominique Kronenburg.

Leerkracht groep 8.